

dr hab. Małgorzata Warlikowska, prof. ASP

Wrocław 10.09.19 r.

dziedzina: sztuki plastyczne

Akademia Sztuk Pięknych im. E. Gepperta we Wrocławiu

Wydział Grafiki i Sztuki Mediów

Recenzja rozprawy doktorskiej Pana mgr Marka Pośpiecha sporządzona w związku z postępowaniem o nadanie stopnia doktora w dziedzinie sztuk plastycznych, wszczętym przez Radę Wydziału Artystycznego Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach w dniu 25 stycznia 2018 roku.

Pan mgr Marek Pośpiech urodził się w 1990 r w Rydułtowach.

W latach 2009 – 2012 studiował w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Raciborzu, na kierunku Edukacja Artystyczna w Zakresie Sztuk Plastycznych.

Od 2012 do 2014 studiował na Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach, na kierunku Grafika Warsztatowa.

W 2014 obronił dyplom główny w pracowni druku wypukłego prof. Mariusza Pałki.

Od 2015 jest studentem Środowiskowych Studiów Doktoranckich na Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach.

Pan Marek Pośpiech jest niezwykle aktywnym artystą. Od 2010 roku uczestniczył w wielu wystawach w Polsce i za granicą. W spisie widać ciągły wzrost wielkości i znaczenia tych wydarzeń. Przytoczę tu tylko kilka z około 50 prezentacji:

2015 – IV Międzynarodowe Triennale Bangkok Print and Drawing – Bangkok, Tajlandia

2015 – 18th International Print Biennial Varna – Varna, Bułgaria

2015 – Bienal De Grabado “CARLOS HERMOSILLA” – Chile

2016 – VII Premio de Grabado Atlante – Hiszpania

2016 – Osten Biennial of Drawing Skopje – Skopje, Macedonia

2016 – IX BIENNAL D'ART RIUDEBITLLES – Hiszpania (wyróżnienie)

2016 – Bucharest International Print Biennale – Bukareszt, Rumunia

2016 – Alberta Printmakers Society and Artist Proof Gallery – Calgary, Kanada (wyróżnienie/nagroda: wystawa indywidualna, rezydencja)

2017 – V edizione Biennale dell’incisione della grafica e dell’animazione contemporanea “Città di Bassano del Grappa” – Włochy

2017 – “The City of Calgary – Utility Box Public Art Program “ – Calgary, Kanada (główna nagroda/mentor projektu)

2018 – Osten Biennial of Drawing Skopje – Skopje, Macedonia

2018 – Alberta Printmakers Society and Artist Proof Gallery – Not-So-Mini Exchange – Calgary, Kanada

2018 – BIMPE X

- Federation Gallery on Granville Island – Vancouver, Kanada
- Dunderave Print Workshop + Gallery on Granville Island – Vancouver, Kanada
- at FINA Gallery – UBC Okanagan Campus- Kelowna, Kanada

2019 – BIMPE X – at SNAP – The Society of Northern Alberta Print Artists – Edmonton, Kanada

W dokumentacji nie odnotowałam wystaw indywidualnych, prawdopodobnie jest to przeoczenie autora, ponieważ nawet jedna z przyznanych nagród była w formie prezentacji solo.

Aktywność wystawiennicza Pana Pośpiecha i wysoki poziom artystyczny prezentowanych prac zaowocował nagrodami i przyznanymi stypendiami, takimi jak:

2013 – Stypendium Burmistrza miasta Rydułtowy za wybitne osiągnięcia artystyczne

2014 – Stypendium Burmistrza miasta Rydułtowy za wybitne osiągnięcia artystyczne

2016 – Stypendium Rektora ASP w Katowicach dla najlepszych doktorantów

2017 – Stypendium Rektora ASP w Katowicach dla najlepszych doktorantów

2016 – IX BIENNAL D'ART RIUDEBITLLES – Hiszpania (wyróżnienie)

2016 – Alberta Printmakers Society and Artist Proof Gallery – Calgary, Kanada (wyróżnienie/nagroda: wystawa indywidualna, rezydencja)

2017 – “The City of Calgary – Utility Box Public Art Program “ – Calgary, Kanada (główna nagroda/mentor projektu)

Oprócz działalności typowo artystycznej doktorant ma też duże doświadczenie dydaktyczne: W latach 2010 – 2018 prowadził warsztaty w zakresie grafiki warsztatowej w Państwowym Ognisku Plastycznym im. L. Konarzewskiego Seniora w Rydułtowach

W latach 2015 – 2019 był nauczycielem grafiki i projektowania graficznego w Liceum Plastycznym w Wodzisławiu Śląskim

W 2018 pracował jako nauczyciel PWSZ w Raciborzu w Instytucie Studiów Edukacyjnych i Sztuki.

Ocena pracy i rozprawy doktorskiej

Rozprawa Doktorska Pana mgr. Marka Pośpiecha opatrzona jest tytułem „*Miasto jako ciało*”, jej promotorem jest dr hab. Grzegorz Hańderek, a promotorem pomocniczym dr Małgorzata Szandała.

W pracy tej doktorant porównuje miasto do organizmu ludzkiego, z jego częściami reprezentatywnymi, jak i strefami taboo. Jak pisze: „ ma na celu zbadanie przestrzeni miasta w kontekście symetrii i alegorii ciała ludzkiego, zwracając uwagę na sylwetkę/anatomie, ale także na ich stan wewnętrzny” (str. 7). W pięciu rozdziałach rozwija swoją myśl konsekwentnie i czytelnie rozbudowując postawione problemy. Pisze o dwóch często sprzecznych ze sobą stronach metropolii od ulic oficjalnych do tzw. przestrzeni „nie do pokazania”: „pe-

ryferii akumulujących produkty uboczne przemiany materii miejskiej” (str. 11) . W swej dysertacji przytacza cytaty pisarzy, architektów i artystów także rozpatrujących problem dychotomii skupisk ludzkich, między innymi powołuje się na: Slavoj’a Žižek’a, Gordon’a Matta-Clark’a, Sanahin’a Yekanians-Tazehkandi’ego...

W ostatnim rozdziale student przybliży założenia swej pracy artystycznej, logicznie wynikające z wcześniejszych rozważań. Jako doświadczony grafik warsztatowy pozwala sobie pójść dalej wprowadzając techniki frotażu („Ślad 2”), tworzy również bezpośrednie odciski z tkanki miejskiej za pomocą wielkoformatowych prac na bazie papieru mâché („Ślad 1”). Szczególnie te ostatnie prace są bardzo intrygujące, stając się zarazem odbitką/odciskiem, jak i potencjalną matrycą. Całość jest uzupełniona o dokumentację fotograficzną i filmową procesu twórczego, artefaktów odizolowanych z organizmu miasta , wyselekcjonowanych widoków części miejskich, zanotowanych dźwięków wraz ze statycznie sfilmowanymi elementami infrastruktury metropolii. W swej dysertacji Pan Marek Pośpiech pisze o dwóch obliczach tkanki miejskiej, natomiast w pracy i dokumentacji wydaje się, że skupia się bardziej na „odrzuconych” zaułkach miasta, pisze: „ciało tych rejonów jest krzywdzone na każdym kroku. Gwałt, upokarzanie, pogarda i choroba to niezbywalne elementy życia tego miejsca. „ (str. 11)

Nie wiem, czy było to zamysłem artysty, ale z jego dokumentacji filmowej wyłania się odczucie dojmującej samotności w przestrzeni obcego miasta. Szczególnie intensywne wrażenie osamotnienia zrobiła na mnie praca „Ślad 6”.

Dysertacja jest niezwykle skromna pod względem objętości. Pierwsze wrażenie robi bardzo „ubogiej”. Po kolejne lekturze i przestudiowaniu dokumentacji artystycznej wyłania się jednak logiczny obraz całości. W niewielu zdaniach student optymalnie streścił swoje założenia. W tym przypadku minimalizm wydaje się trafny, łącząc się z długotrwałym stanem podróży narzucającym bezwzględne wymogi samoograniczania się. To właśnie „Podróż” wydaje się clou twórczości Pana Pośpiecha. Jego prace nie odnoszą się do tego zjawiska bezpośrednio, ale ich założenia, od ideowych po wybór technik, są zdeterminowane procesem ciągłego przemieszczania się, byciem współczesnym nomadą. Stąd narzucony minimalizm, wrażenie osamotnienia, odizolowania, chęć dokumentowania np. w postaci zbierania śladów i próby

oswajania przestrzeni przez nadawanie jej pewnych form unifikacji („wszędzie jest to samo, więc wszędzie jestem u siebie” – M. Warlikowska).

Z pracy pisemnej daje się odczytać dużą świadomość autora w podejmowanych działaniach, jak i sposobie ich przedstawiania. Prace artystyczne są logicznym ciągiem wcześniejszych realizacji, i składają się na spójny wizerunek artysty.

Konkluzja

Po zapoznaniu się z rozprawą i dziełem doktorskim, stwierdzam, że dorobek organizacyjny, dydaktyczny, a przede wszystkim artystyczny jest na wysokim poziomie. Praca doktorska „Ślad” wraz z dysertacją pt.: „Miasto jako ciało” stanowi oryginalne, spójne dokonanie artystyczne i spełnia wszelkie wymagania dotyczące przewodu doktorskiego. Zgodnie z obowiązującymi procedurami, które określone są w ustawie z dnia 14 marca 2003 roku [w:] Dz. U. Art. 13 nr 65, poz. 595 i póź. zm., popieram nadanie stopnia doktora sztuki Panu mgr Markowi Pośpiechowi w przewodzie doktorskim w dziedzinie sztuk plastycznych, dyscyplinie sztuki piękne, wszczętym przez Radę Wydziału Artystycznego Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach

dr hab. Małgorzata Warlikowska